

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 16. De renunciationis antiquitate, & figuris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

de hoc. Donatus in Adel. & Carolus Sigonius
lib. 11. de iudit. cap. 13. meminere.

Manuifsi
à manu: r
tendo dicit
fuit.

De renunciationis antiquitate, & figuris.

G A P. XVI.

DEinceps necesse est, sacram renunciatio-
nem persequi. eiusque cæremonias doce-
re, quo magis rituum baptisimi ordinem lector
percipiat & ob eam causam me à veteri con-
suetudine ne latum vnguem discessisse, fateat-
ur. Renunciationis autem ritus est antiquissi-
mus, atque cum ipsa Christiana religione or-
tum, & incrementum habuit. Nemo enim le-
gens illud Petri Act. 2. *saluamini à generatione ista
prava; negare audebit, dæmonis consuetudi-
nem, & amicitiam solenni denunciatione re-
scindi, iam tum in Ecclesia receptissimum fuit:*
cum plurimi, & doctissimi scriptores, Gu-
thelmus Lyndanus lib. 4. Panopl. Euangel. ca.
12. Ioannes Ferus in Act. Apostol. 2. & Ioan-
nes Lorinus ibidem eum locum in hanc sen-
tentiam explicarint. Deinde eiusdem moris
meminit S. Paulus ad Timoth. 6. inquit; *ap-
prehende vitam æternam, in qua vocatus es, confes-
sus bonam confessionem coram multis testibus. super
quod ad literam in annotat. lib. S. Hieronymi.
confessus es, inquit, bonam confessionem in baptismo,
renunciando seculo, & pompis eius, coram multis
testibus, coram sacerdotibus, vel ministris, viruti-
busque cælestibus.* Et ad Coloss. 2. reprehendit

Renuncia-
tio in vñ
Apostolo-
rũ tempore

eos, quod nullum renunciationis speciem
 præbere iur: si mortui estis cum Christo ab elementis
 huius mundi, quid adhuc tanquam mundo adhuc
 decernitis? quod exponens S. Ambrosius ita
 bit: omnis, qui baptizatur in Christo, moritur
 do: cunctis enim superstitionum erroribus abrenun-
 ciat, ut solam colat fidem Christi, & ita fit, ut
 inimicitiam abrenunciationis inuicem sibi
 dicatur homo, & elementorum cultura: ille
 vetus homo deponitur, & nouus assumitur, peccata
 moritur, ut iustitia uiuat, elementis abrenun-
 Christo societur, resurrectionis futura tenetur
 exemplo saluatoris, qui resurrexit a mortuis, iu-
 tur commonuit, ut perseveraret in abrenun-
 pompe, & prestigijs Satana, qui idcirco elementis
 suadet cultum, ut à Deo auocet, participes
 sua uolens efficere homines. Nequè uero præ-
 mittendum est, Authorem Constitur. Ap-
 idem pluribus locis docuisse, ut cum lib. 4.
 18. in ijs, qui baptizandi sunt, uirtutum
 nium perfectionem requirit: ut à nocte
 rum, & impietatis tenebris eructi sint, cū
 amicitiam inuierint, & à Satana, & munda-
 lementis defecerint: qui baptizatur, sit ab
 impietate alienus, mortuus peccato, amicus Do-
 stis diaboli, heres Dei patris, coheres filij sui, qui
 renunciauerit Satana, & demonibus, & fratribus
 suis. & lib. 7. cap. 40. iisdem præcipit, ut
 baptismi dies appetierit, quæ ad renun-
 nem, & fidei professionem pertinent, me-
 ria teneant: cum se iam ad baptismum parat
 chumenus, discat illa, quæ dicuntur de abrenun-
 do diabolo, & de aggregando se Christo, & cap-

renunciacionis verba refert, quæ à nemine igno-
 norari vult: abrenuncio & Sarana, & operibus e-
 ius, pompis, cultui, angelis, & machinationibus eius,
 & omnibus, quæ sub ipso sunt. Prætereà id ex mul-
 tis Patribus facillè colligi potest. nequè enim
 credendum est, solum Basilium, dum sanctas
 traditiones, catholicæ veritatis interpretes, &
 custodes laudat, dixisse cap. 27. de Spir. sanc. *ter*
immergi hominem unde est traditum? reliqua item,
quæ sunt in baptismo, veluti renunciare Satana, ex
qua scriptura habemus? nonnè ex priuata, & arca-
na traditione? Sed eandem omnium scriptorum
 esse vocem, ac sententiam. id quod à S. Diony-
 sio lib. de Eccles. Hierarch. cap. de bapt. Cle-
 mente Alexandrino lib. 1. pædag. cap. 6. Tertul-
 liano lib. de cor. milit. cap. 3. de Spectac. cap. 4.
 5. & 24. ad martyr. cap. 8. de hab. mulie. cap. 2.
 & de pœnit. cap. 6. Cypriano Epistol. 7. Ori-
 gene in Epistol. ad Rom. Paciano paræn. ad
 pœnit. Ambrosio lib. 1. Hexam. cap. 40. lib. de
 ijs, qui myst. initian. cap. 2. & lib. 1. sacram. cap.
 2. Beato Ephrem de abrenunciat. in bapt. fact.
 Ioanne Chrysostomo hom. 21. ad popul. An-
 tioch. & hom. 6. in Epist. Paul ad Coloss. cap.
 2. Hieronymo ad cap. 6. Amos, & ad cap. 5.
 Matth. Augustino serm. 116. Epistol. 89. de
 morib. Eccles. cathol. lib. 2. de fid. ad cate-
 chum. cap. 1. & concion. ad catechum. cap. 1.
 Cyrillo Alexandrino lib. 7. cont. Iulian. Sal-
 uiano Massiliensi de provident. lib. 6. Bed.
 in Thob. 8. Gregotio Magno lib. sacram.
 Authore Ordinis Romani de denunciât. scrui-
 tin. ad elec. Albino Flacco de Diuin.

Renuntia-
 tionis anti-
 quitas pro-
 batur ex
 Patribus.

Offic. cap. 19. Rabano Mauro de Instit. de cap. 28. aliisque plurimis scriptum esse apparet. Quæ cum ita sint, nescio, cur hodie

Renunciatio-
tionem qui
negant.

tholica fidei, & perduelles, Vuolfgangus
seculus in locis communibus de baptis-

Ioannes Camisirus in reformat. Ecclesiarum

10. renunciationis baptismalis antiquam
refellere conati fuerint, negant videlicet, Ec-

clesiæ necessariam esse. pugnant omnino
cum aduersario facili. nam ad id, quod ag-

nihil interest, renunciatio omnibus neces-
saria fuerit, an utilis, cum de antiquitate qua-

instituta sit. Hanc vero ab Apostolorum
temporibus incepisse, probauimus. Verum

uis hæc ita se habeant, omnibus tamen
libus certum, & persuasissimum esse debet

non Apostolos, sed ipsum nostræ salutis
autorem hanc ceremoniam instituisse. Ne-

Renuncia-
tio bptif-
malis à
Christo in-
stituta est.
Renuncia-
tionis figu-
ra piscis
iecur apud
Thobiam.

de illa loquens Beda in illud Thob. 8. *pro-*

iecoris super carbones, ait: Dominus acceptum

siam de gentibus, in primo desponsationis eius

iubet eam in singulis credentibus abrenunci-

tana, & omnibus operibus eius, etiam omnibus

pis eius, ac deinde confiteri fidem sanctam

in remissionem peccatorum, quod est intima

viscera vinis concremare carbonibus, quibus

Angelus apprehendens dæmonem ligauit, quæ

abrenunciationem diaboli, post confessionem

dei, sequitur remissio peccatorum, expulso dæ-

per aquam baptismi. Et S. Anselmus enarra-

cap. 19. Matth. publicani obedientiam, et

nas negociationes à se abdicantis committ-

rans, eandem opinionem illustri restituit

confirmat: non est, inquit, mirandum, quod publi-
 cani ad primam vocem iubentis Domini terrena
 sacra reliquerit, & comitatu eius, quem diuitiis ca-
 rere videbat, adhaerit, ipse enim, qui vocabatur extre-
 rius, verbo intus inuisibiliter docebat, ut sequeretur
 obediendo infundens illius menti, quia si desereret
 thesauros in terris, incorruptibiles thesauros in caelis
 haberit, perfectam, quae abrenunciacionis formam no-
 bis ille dedit, quia non solum haec reliquit, & cu-
 ram veltigalium, sed & periculum contempsit, quod
 euenire poterat a principibus saeculi qui veltigalium
 rationes inordinatas, & absque ratione reliquerit,
 nimiam habens cupiditatem sequendi Dominum.
 Ex quibus colligere licet, expressam renun-
 ciacionis figuram, & imaginem fuisse piscem
 illum, de quo dictum est Thob. 8. partem iecoris
 super carbones. illustrior tamen eiusdem rei si-
 gnificatio facta est in Naaman illo Syro, qui
 vepties Iordanis aqua se abluit, & a lepra
 mundatus est, nunquam se in posterum exte-
 ris Diis litaturum, promisit, quemadmodum
 Beda in quaestione super cap. 16. li. 4. Reg. tra-
 didit his verbis: Naaman ille Syrus septies lauare
 iubetur, quia nimirum solum baptismi genus, quod
 ex spiritu sancto regenerat, saluat. Vnde iure caro e-
 ius pueri parui apparuisse memoratur, siue quia cun-
 ctos in Christo baptizatos, in unam parit gratia ma-
 ter infantiam: seu magis ille sit intelligendus puer,
 de quo dictum est, paruulus natus est nobis, filius da-
 tus est nobis, cuius corpori per baptismum tota creden-
 tium soboles adunatur: & ut cuncta hic baptismi
 sacra permonstrata, in quo abrenunciare
 Sataana, fidem confiteri precipimur, negat se Naa-

4 4 Reg. 16
 Renuncia-
 tionis figu-
 ra Naaman
 Syrus.

Renunciatio quando, & quo in locum
ederetur.

CAP. VII.

Renunciatio erat ex-
remonia
catechif.
ni.
Renuncia-
tio fiebat
tempore
catechismi.
Renuncia-
tio repe-
batur die
baptismi,
& precede-
bat exor-
cium, &
fidei pro-
fessionem.

DE tempore autem, quodnam fuerit
ra in hunc locum afferre, vix opus
apparet enim, catechismi caeremoniam
cum scripserit Rabanus Maurus de iudi-
cleric. cap. 28. catechizandi ordo hic est: inter-
tur paganus, si abrenunciat diabolo, &c. Quod
tempus catechumenos iniciandi referenda
quia tamen in baptismo plerunque eadem
petebatur, ne quid in hac re desideres, scilicet
nunciationem exorcismo, professione
caeremonijs antecessisse: quemadmodum
verbis Rabani allatis perspicuum est. Cuius
Albini Flacci locus aduersari videatur lib.
uin. Offic. cap. 19. cum hanc caeremoniam
post multas alias enumerat: nos id proprie-
factum esse, intelligimus: quoniam illi caer-
monias recensere, non ordinem persequi
positum erat. quo modo similia caeremoniarum
Patrum testimonia explicare oportet. Quod
autem Concilij Laodicensi Patres can. 49.
nuunt, feria quinta, post sacram Fidei doctri-
nam, daemoni nuncium mitti solitum
cum statuunt: quod oporteat eos, qui illam
tur, fidem discernere, & quinta hebdomada feria